

Weinig graafschade aan rioleringsnet

Per 1.000 kilometer riolering vinden per jaar nog geen tien graafincidenten plaats, relatief gezien zeer weinig. Voor waterleidingnetten zijn dat er 29. Daarmee scoort de waterleiding gemiddeld. Dat blijkt uit de Nulmeting Grondroerdersregeling, een meting naar de hoeveelheid graafschade aan de leiding- en kabelnetten in Nederland. De nulmeting is uitgevoerd als referentie voor de Grondroerdersregeling, die zojuist door de Eerste Kamer is goedgekeurd.



De Grondroerdersregeling verplicht het registreren van leidingen en kabels in de ondergrond door de betreffende beheerders. Door deze registratie voorafgaand aan werkzaamheden op te vragen, hoopt de overheid dat minder schade optreedt. Geen overbodige luxe, want volgens een raming van het NEN uit 2004 treedt 40.000 maal per jaar schade op: één incident per vijf graafwerkzaamheden. Om over vijf jaar te kunnen zien of de regeling resultaat heeft opgeleverd, heeft het ministerie van Economische Zaken deze nulmeting laten uitvoeren door kenniscentrum EIM. Daarbij zijn zeven soorten ondergrondse netten bekeken: riolering (inclusief afvalwaterzuivering), drinkwaterleiding, elektriciteit, gas, telecom, industriële transportleiding en openbare verlichting en verkeersregelinstallaties.

De totale lengte van de verschillende netten bedroeg in 2006 1.305.820 kilometer. In dat jaar werden 38.480 graafincidenten gemeld met schade aan de leidingen tot gevolg.

Gemiddeld waren er 28,1 graafincidenten per 1.000 kilometer leiding. Het gemiddelde schadebedrag lag tussen de 700 en 1.200 euro per incident. De totale (directe) schade lag tussen 24,9 en 43,1 miljoen euro. De onderzoekers hebben uitsluitend gekeken naar deze directe schade aan de leidingen en kabels. De indirecte schade kan een veelvoud zijn van de directe schade. Onder indirecte schade verstaan de onderzoekers onderbrekingen van de via deze netten gedistribueerde producten en diensten, maar ook schade die kan ontstaan aan het milieu en veiligheidsrisico's voor direct betrokkenen en omwonenden.

Riolering

Uitgesplitst per sector treden bij de rioleringsnetten maar weinig incidenten op per 1.000 kilometer op: 9,6. In totaal waren er in 2006 1.049 graafincidenten. De reden hiervoor is dat de leidingen diep liggen en niet zo kwetsbaar zijn. Het rioleringsnet is met een totale lengte van 109.000 kilometer één van de kleinere netten. Daardoor is

de totale (directe) schade niet zo hoog vergeleken met andere sectoren: 1.049.000 euro in 2006. Het gemiddelde schadebedrag per incident is 1.000 euro.

De riolering is wel één van de sectoren waarvan de overheid hoopt de schade met de Grondroerdersregeling te verminderen. Nog niet alle gemeenten hebben het net goed digitaal in kaart gebracht; vooral de kleinere gemeenten lopen hier achter. De belangrijkste oorzaak van schade is volgens de netbeheerders dat geen informatie is opgevraagd of dat de verstrekte kwaliteit van de liggingsgegevens niet voldoende is. Maar de uitvoerder wordt ook genoemd als schuldige: hij werkt niet zorgvuldig genoeg of heeft geen proefsleuven gegraven.

Drinkwaterleiding

Voor het waterleidingnet is de situatie anders. Hoewel qua lengte vergelijkbaar (115.985 kilometer in 2006) is dit net goed in beeld gebracht door de waterleidingbedrijven. Toch worden hier 29 graafincidenten per 1.000 kilometer leiding per jaar opgegeven, een totaal van 3.360 incidenten. De gemiddelde schade per incident wordt geschat op 570 euro. De totale directe graafschade per jaar komt daarmee op 1.915.000 euro.

De oorzaken voor de incidenten is opnieuw het niet opvragen van liggingsgegevens door de uitvoerder, een onvoldoende kwaliteit van die gegevens (complexe ondergrond, ingewikkelde en moeilijk te lezen tekeningen, verkeerde schaal) en tenslotte tijdsdruk bij de aannemer, waardoor geen voorzorgsmaatregelen worden genomen en geen proefsleuven worden gegraven.

Ter vergelijking: het grootste net is het telecomnet. In 2006 lag er in Nederland in totaal 530.300 kilometer kabel in de grond. Er werden 17.900 incidenten gemeld (34 per 1.000 kilometer) met een gemiddelde directe schade van 750 euro. De totale schade kwam daarmee op 13.425.000 euro.

Evaluatie

Na vijf jaar wordt de Grondroerdersregeling geëvalueerd en kan vastgesteld worden wat de effecten van deze wet zijn op de wijze waarop de informatie-uitwisseling plaatsvindt, op het aantal graafschades en het graafgedrag van de grondroerders. De Grondroerdersregeling treedt in werking als hij in de Staatscourant is gepubliceerd. Ten tijde van het ter perse verschijnen van dit nummer was dat nog niet gebeurd.